

Metin Türleri - 1

1- İnsanların yaşadıkları olayları anlatması kadar güzel bir şey olabilir mi? Zamanda geriye dönüş bir makine ile olmasa bile bir kâğıt ve kalemle bunu gerçekleştirmek mümkün olabiliyor. Böylece o kişinin hayatından bir kesit elde ederken kendimize büyük katkılar sunabiliyoruz. Tabi bunların hepsini doğru ve samimi bir şekilde okuyucuya sunmak kaydıyla.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anı
- B) Sohbet
- C) Makale
- D) Günlük

2- Gazetelerin ya da dergilerin belli sütunlarında gündelik konuları bir görüş ve düşünceye bağlayarak yorumlayan yazılardır. Bu türde, yazar ele aldığı konuyu kanıtlamak zorunda değildir; okuyucu da yazarın görüşlerine inanıp inanmamakta serbesttir.

Yukarıdaki parçada bahsedilen edebi tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneme
- B) Fıkra
- C) Makale
- D) Eleştiri

3- ...Burası bir köyden çok şehirleşmeye başlamış bir kasabaya benziyordu. Etrafta bir tek eski veya topraktan ev görünmüyordu. Otlamaya çıkarılacak hayvanlar için özel bir yol yapılmış ve diğer yolların hemen hepsi asfaltla döşenmişti. Ama bir evin içine girecek olsanız bir yemek sofrası dahi göremezsiniz. Yemekler yerde yenir burada. İnsanlar ütü nedir bilmez. Geze geze de bitiremezsiniz asfalt yollarını!

Yukarıda verilen parça hangi edebi türe örnektir?

- A) Deneme
- B) Makale
- C) Gezi Yazısı
- D) Anı

4- Toplum yaşamında birtakım olaylarla birbirine bağlanmış olan çeşitli insanların başlarından geçen maceraları bütün ayrıntılarıyla anlatan edebi eserdir. Olmuş ya da olabilir olayları yer, zaman ve kişilere bağlı olarak anlatır. Olaylar ana bir olay etrafında gelişir ve olay örgüsü geniştir. Kahramanları çoktur.

Yukarıda bahsedilen edebi tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hikaye
- B) Masal
- C) Roman
- D) Fabl

5- Bir yazarın seçtiği herhangi bir konu üzerindeki görüş ve düşüncelerini dile getirdiği yazılardır. Yazar kesin bir sonuca varmak zorunda değildir. Bilgi verme amacını taşımaz. İnsanı düşünmeye, yorum yapmaya sevk eder. Yazar samimi bir üslup kullanır.

Yukarıda bahsedilen edebi tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fıkra
- B) Deneme
- C) Tenkit (Eleştiri)
- D) Makale

6-

- I. Makale
- II. Fıkra
- III. Deneme
- IV. Günce (Günlük)
- V. Eleştiri

Yukarıdakilerden hangisi fikir (düşünce) yazısı değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

7-

Divan edebiyatı dendiği zaman akla öncelikle süslü, kafiyeli ve vezinli şiirler gelir. Bu dönemin düz yazısı (nesir) da süslüdür. Dilinin günlük yaşamdan kopuk oluşu okuyucusunun az olmasına neden olmuştur. Bu edebiyat ürünlerinin sözcük dağarcığı sınırlıdır. Belirli hayal kalıplarının dışına genellikle çıkılamamıştır. Bu şiirlerin çoğu belirli mazmunlar etrafında döner, değişik bir konudan hemen hemen hiç söz edilmez. Bu nedenledir ki bu edebiyatı günümüzde de yaşatma çabası boşunadır. Bu şairin şiirlerinde görülen öğeleri bir amaç olarak değerlendirmiyorum.

Yukarıda verilen parça hangi edebi türün örneğidir?

A) Fıkra	B) Deneme
C) Eleştiri	D) Biyografi

8- Özgür kişi, köle olmayan, tutsak olmayan kişidir. Kimsenin kölesi, kimsenin tutsağı değildir. Kendi kendisinin, duygularının, tutkularının, çıkarının da kölesi, tutsağı değildir. “Böyle işime geldiğinden böyle düşünüyorum, böyle söylüyorum.” diyen kimseyi gerçekten özgür sayabilir miyiz? Özgür kişinin düşünceleriyle duyguları, tutkuları, çıkarı arasında ille bir çarpışma, bir karşıtlık olması gerektir, demiyorum; uzlaştıkları zorla değil, kendileriyle uzlaştıkları da olur.

Yukarıda verilen parça hangi edebi türün örneğidir?

A) Anı	B) Deneme
C) Makale	D) Gezi Yazısı

9-

Yedi yaşımda bile yoktum. Arabaya binmekten, evden uzaklaşıp değişik yerler görmekten inanılmaz ölçüde hoşnut olurdum. Bir gün motora bindirdi babam beni, eski model bir motora. Yine uzaklaştık evden, değişik değişik yerler gezdik. Ama bir yer vardı, bir köprü, bir tren köprüsü. Bu köprünün altından geçerken sımsıkı sarıldım babama, bu anı hiç unutmayacağım dedim içimden, öyle de oldu, ne zaman bir köprünün altından geçsem bu anı hatırlarım.

Yukarıda verilen parça hangi edebi türün örneğidir?

A) Günlük	B) Deneme
C) Anı	D) Gezi Yazısı

MEHMET ÇAĞATAY ÇANAKÇI

10- Türk güreşinin en büyük şampiyonlarından Yaşar Doğu, 8 Ocak 1961’de kalp krizi sonucu Ankara’da vefat etmiştir. 1915 yılında Samsun’un Kavak ilçesine bağlı Karlı köyünde doğan Yaşar Doğu, güreşe on altı yaşında başlayıp 1940’ta Balkan; 1946, 1947, 1949’da Avrupa; 1948’de olimpiyat ve 1951’de de dünya şampiyonluklarını kazanmıştı. Yaptığı kırk yedi millî maçın otuz üçünü tuşla olmak üzere kırk altısını kazandı. Sadece, 1939’da sayı ile bir yenilgisi vardır.

Yukarıdaki parça aşağıdaki edebî türlerden hangisine aittir?

A) Hatıra
B) Biyografi
C) Otobiyografi
D) Günlük